

KOMISJONI OTSUS,

5. september 2006,

**erakorraliste meetmete kohta, mis käsitlevad turuleviimisloata geneetiliselt muundatud organismi
"LL RICE 601" riisitoodetes**

(teatavaks tehtud numbri K(2006) 3932 all)

(EMPs kohaldatav tekst)

(2006/601/EÜ)

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määrust (EÜ) nr 178/2002, millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 53 lõike 2 teist lõiku,

ning arvestades järgmist:

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2003. aasta määruse (EÜ) nr 1829/2003 (geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta) artikli 4 lõikes 2 ja artikli 16 lõikes 2 on sätestatud, et geneetiliselt muundatud toitu ega sööta ⁽²⁾ ei tohi viia ühenduse turule, kui selle jaoks ei ole vastavalt nimetatud määrusele antud luba. Sama määruse artikli 4 lõikes 3 ja artikli 16 lõikes 3 on sätestatud, et geneetiliselt muundatud toidu ja sööda jaoks ei või anda luba, kui ei ole asjakohaselt ja piisavalt tõendatud, et kõnealune toit või sööt ei avalda kahjulikku mõju inimeste või loomade tervisele ega keskkonnale, ei eksita tarbijaid ega kasutajaid ja ei erine asendatavast toidust või söödast niisugusel määral, et selle tavapärase tarbimine võiks põhjustada inimestele või loomadele toitainevaegust.

(2) 18. augustil 2006. aastal teatasid Ameerika Ühendriikide ametiasutused komisjonile, et geneetiliselt muundatud riisiga "LL RICE 601" saastunud riisitooteid (edaspidi "saastunud tooted"), mille jaoks ei ole antud luba ühenduse turule viimiseks, on leitud USA turult võetud pikateralise riisi proovidest, mis on pärit 2005. aasta lõikusest. Toodete saastumisest teatas 31. juulil 2006 USA ametiasutustele Bayer Crop Science, kes on geneetiliselt muundatud riisi "LL RICE 601" arendanud äriühing. USA

ametiasutused teatasid hiljem komisjonile, et siiani ei ole teada, millisel määral on turustusahel saastunud, ning et praegu ei ole võimalik edastada teavet ühendusse eksportitud toodete võimaliku saastumise kohta. Lisaks teatasid need ametiasutused komisjonile, et kõnealustele toodetele ei ole antud luba ka Ameerika Ühendriikide turule viimiseks.

(3) Ilma et see piiraks liikmesriikide kontrollikohustust tuleks saastunud toodete tõenäolise impordi suhtes võetavatele täiendavatele meetmetele kohaldada järjekindlat ja ühtset lähenemisviisi, mis võimaldaks kiiret ja tõhusat tegutsemist ning hoiaks ära liikmesriikide vahelised erinevused olukorra lahendamisel.

(4) Määruse (EÜ) nr 178/2002 artiklis 53 on sätestatud võimalus asjakohaste erakorraliste ühenduse meetmete võtmiseks kolmandast riigist imporditud toidu või sööda suhtes, et kaitsta inimeste ja loomade tervist ja keskkonda, kui asjaomaste liikmesriikide võetavate meetmetega ei ole riski võimalik rahuldavalt vaos hoida.

(5) Kuna geneetiliselt muundatud riisile "LL RICE 601" ei ole ühenduse õigusaktide kohaselt luba antud, ja võttes arvesse eeldatavat ohtu toodete puhul, mille jaoks ei ole antud luba vastavalt määrusele (EÜ) nr 1829/2003, millega arvestatakse ka määruse (EÜ) nr 178/2002 artiklis 7 sätestatud ettevaatuspõhimõtet, on asjakohane võtta erakorralised meetmed, et vältida kõnealuste toodete turuleviimist ühenduses.

(6) Vastavalt määruses (EÜ) nr 178/2002 sätestatud üldnõuetele on toidu- ja söödakäitlejatel juriidiline esmavastutus tagada nende käideldava toidu ja sööda vastavus toidualaste õigusnormide nõuetele ning kontrollida nende nõuete täitmist. Seepärast on toidu ja sööda esmase turuleviimise eest vastutaval ettevõtjal kohustus tõestada, et need ei sisalda saastunud tooteid. Selleks tuleks käesolevas otsuses sätestatud meetmetega ette näha, et teatavate Ameerika Ühendriikidest pärit toodete saadetisi võib turule viia ainult juhul, kui esitatakse analüüsiaruanne, mis näitab, et tooted ei ole saastunud riisiga "LL RICE 601". Heakskiidetud laborid peaksid esitama rahvusvaheliselt tunnustatud standarditele vastava analüüsiaruande.

⁽¹⁾ EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1. Määrust on viimati muudetud komisjoni määrusega (EÜ) nr 575/2006 (ELT L 100, 8.4.2006, lk 3).

⁽²⁾ ELT L 268, 18.10.2003, lk 1.

- (7) Kontrolli hõlbustamiseks tuleks kogu turuleviidava geneetiliselt muundatud toidu ja sööda suhtes kohaldada valideeritud määramismeetodit. Äriühingul Bayer Crop Science on palutud esitada riisi "LL RICE 601" tekkepõhine määramismeetod ja kontrollproovid. On tehtud kättesaadavaks kaks meetodit, mis on valideeritud Ühendriikide põllumajandusministeeriumi Grain Inspection, Packers and Stockyards Administration (GIPSA) poolt koostöös määruse (EÜ) nr 1829/2003 artiklis 32 osutatud ühenduse referentlaboriga.
- (8) Käesoleva otsusega ettenähtud meetmed peavad olema proportsionaalsed ega tohi piirata kaubandust rohkem kui vaja ning seetõttu tuleks neid kohaldada ainult selliste toodete suhtes, mis võivad olla tõenäoliselt saastunud riisiga "LL RICE 601", mida saadud teadete kohaselt on Ühendriikidest ühendusse imporditud.
- (9) Komisjoni taotlustele vaatamata ei suuda USA ametiasutused anda mingeid garantiisid, et Ühendriikidest imporditud riisitooted ei sisalda edaspidi riisi "LL RICE 601".
- (10) Söötade või muude toiduainete puhul, mis ei ole hõlmatud käesolevas otsuses sätestatud meetmetega, peaksid liikmesriigid jälgima, kas kõnealused tooted on saastatud riisiga "LL RICE 601". Liikmesriikide esitatud teabe põhjal kaalub komisjon asjakohaste lisameetmete võtmise vajadust.
- (11) Komisjoni 23. augusti 2006. aasta otsus 2006/578/EÜ erakorraliste meetmete kohta, mis käsitlevad turuleviimisloata geneetiliselt muundatud organismi "LL RICE 601" riisitoodetes, ⁽¹⁾ on vastu võetud, et ajutiselt keelata saastunud toodete turuleviimine.
- (12) Neid ajutisi meetmeid tuleks kinnitada.
- (13) Seetõttu on asjakohane tunnistada otsus 2006/578/EÜ kehtetuks ning see asendada.
- (14) Käesolevas otsuses sätestatud meetmed tuleks kuue kuu jooksul uuesti läbi vaadata, et otsustada, kas need on veel vajalikud.
- (15) Käesoleva otsusega ettenähtud meetmed on kooskõlas toiduahela ja loomatervishoiu alalise komitee arvamusega,

⁽¹⁾ ELT L 230, 24.8.2006, lk 8.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Kohaldamisala

Käesolevat otsust kohaldatakse järgmiste Ameerika Ühendriikidest pärit toodete suhtes:

Toode	CN-kood
kooritud (pruun) riis, aurutatud, pikateraline A	1006 20 15
kooritud (pruun) riis, aurutatud, pikateraline B	1006 20 17
kooritud (pruun) riis, pikateraline A	1006 20 96
kooritud (pruun) riis, pikateraline B	1006 20 98
poolkroovitud riis, aurutatud, pikateraline A	1006 30 25
poolkroovitud riis, aurutatud, pikateraline B	1006 30 27
poolkroovitud riis, pikateraline A	1006 30 46
poolkroovitud riis, pikateraline B	1006 30 48
kroovitud riis, aurutatud, pikateraline A	1006 30 65
kroovitud riis, aurutatud, pikateraline B	1006 30 67
kroovitud riis, pikateraline A	1006 30 96
kroovitud riis, pikateraline B	1006 30 98
purustatud riis (kui ei ole tõendatud, et see ei sisalda pikateralist riisi)	1006 40 00

Artikkel 2

Esmase turuleviimise tingimused

Liikmesriigid lubavad artiklis 1 osutatud toodete esmast turuleviimist ainult juhul, kui saadetisega kaasasolevas geneetiliselt muundatud riisi "LL RICE 601" avastamiseks ettenähtud sobilikul ja kinnitatud tekkepõhisel meetodil põhineva analüüsiaruande originaaleksemplaris on näidatud, et toode ei sisalda geneetiliselt muundatud riisi "LL RICE 601".

Kui artiklis 1 osutatud saadetus on jagatud osadeks, peab analüüsi aruande tõestatud koopia olema kaasas osadeks jagatud saadetise iga osaga.

Kui selline lõikes 1 osutatud analüüsiaruanne puudub, peab ühenduses asuv ettevõtja, kes vastutab toote esmase turuleviimise eest, analüüsima artiklis 1 osutatud tooteid, tõendamaks, et need ei sisalda geneetiliselt muundatud riisi "LL RICE 601". Kuni analüüsiaruande valmimiseni tooteid ühenduse turule ei viida.

Liikmesriigid teatavad komisjonile positiivsetest (ebasoodsatest) tulemustest toidu- ja söödaalase kiirhoiatussüsteemi kaudu.

Artikkel 3

Muud kontrollimeetmed

Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, sealhulgas võtavad juba turul olevate artiklis 1 osutatud toodete pistelised proovid ja teevad analüüsi kontrollimaks, et neis puudub geneetiliselt muundatud riis "LL RICE 601". Nad teatavad komisjonile positiivsetest (ebasoodsatest) tulemustest toidu- ja söödaalase kiirhoiatussüsteemi kaudu.

Artikkel 4

Saastunud saadetised

Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, tagamaks, et artiklis 1 osutatud tooteid ei viida turule, kui need sisaldavad geneetiliselt muundatud riisi "LL RICE 601".

Artikkel 5

Kulude korvamine

Artiklites 2 ja 4 sätestatud kulud kannavad toodete esmase turuleviimise eest vastutavad ettevõtjad.

Artikkel 6

Meetmete läbivaatamine

Käesolevas otsuses sätestatud meetmed vaadatakse uuesti läbi hiljemalt 28. veebruariks 2007.

Artikkel 7

Kehtetuks tunnistamine

Otsus 2006/578/EÜ tunnistatakse kehtetuks.

Artikkel 8

Adressaadid

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 5. september 2006

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Markos KYPRIANOU